

Publiek raadplegingsdocument

(PRD)2773

28 maart 2024

namelijk:

Raadplegingsnota over de wijzigingen die moeten worden aangebracht aan het voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme die Elia Transmission Belgium nv heeft geformuleerd

VOORAFGAANDE OPMERKING

Alle raadplegingen zijn onderworpen aan de bepalingen van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG. Dit geldt ook voor de behandeling en de bekendmaking van de ontvangen opmerkingen. Het huishoudelijk reglement en de wijzigingen eraan werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2015 en van 12 januari 2017. Meer informatie en de links naar deze publicaties vindt u [hier](#).

OVERZICHT

Onderwerp:

De CREG dient, op voorstel van de netbeheerder (Elia), de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (CRM) vast te leggen. Op 1 februari 2024 werd er een formeel voorstel van werkingsregels bij de CREG ingediend. Naar aanleiding van haar analyse van de voorstellen overweegt de CREG om er een aantal wijzigingen in aan te brengen en wenst ze vooraf ter openbare raadpleging voor te leggen. Volgens de elektriciteitswet moeten de werkingsregels ten laatste op 15 mei op de site van de CREG worden gepubliceerd. De raadplegingsperiode loopt af op 19 april 2024.

Modaliteiten van de raadpleging:

1) Raadplegingsperiode:

De raadplegingsperiode loopt af op 19.04.2024 om 23.59 CET inbegrepen.

2) Beperking van de reactie:

Aleen antwoorden met een maximale lengte van **20.000 tekens (inclusief spaties)** worden geaccepteerd. De respondent zal ervoor zorgen dat hij een antwoordformaat opgeeft waarmee de CREG de naleving van deze vereiste kan verifiëren.

3) Vorm voor indiening van opmerkingen:

Per e-mail aan consult.CRM@creg.be

In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven. Indien de respondent (die geen natuurlijke persoon is) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.

4) Contactpersoon en/of contactgegevens voor inlichtingen:

Patricia Debrigode, Bart De Waele, Guillaume Van Doorslaer, +32 2 289 76 11, consult.CRM@creg.be

Nota

(Z)2773

28 maart 2024

Raadplegingsnota over de wijzigingen aan te brengen aan het voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme ingediend door Elia Transmission Belgium nv

Artikel 7undecies, § 12 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en artikel 33 van het huishoudelijk reglement van de CREG

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. OVER DE VERPLICHTING OM EEN RAADPLEGING TE ORGANISEREN	3
2. UITEENZETTING VAN DE OVERWOGEN WIJZIGINGEN	5
2.1. Anticipatie op veranderingen in de wet- en regelgeving.....	5
2.2. Correcties van de vraagcurve.....	7
2.2.1. Behandeling van biedingen van buitenlandse capaciteiten geselecteerd tijdens de Pre- Veiling.....	7
2.2.2. Dynamisch rekening houden met het volume 200 uur.....	8
2.3. Correcties voor deelname aan Frequentiegerelateerde Ondersteunende diensten en Redispatching Services.....	9
2.4. Terugwerkende kracht.....	9
2.5. CO ₂ -emissiedrempels.....	10
2.6. Laagspanningsleveringsgroepen.....	10
2.6.1. Statuut van Additionele CMU	10
2.6.2. Overeenstemming met de reglementering inzake energieoverdracht	10
2.7. Fallback, procedures	11
2.8. Verbeteringen die tegen 2025 moeten worden aangebracht.....	11
2.8.1. Deelname van onrechtstreekse Buitenlandse Capaciteiten	11
2.8.2. Flexibele aansluitingen.....	11
2.8.3. Vereiste om Laagspanningsleveringsgroepen op hetzelfde distributienet aan te sluiten ...	12
2.8.4. Design notes.....	13
BIJLAGE.....	14

INLEIDING

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) zet in deze nota een aantal wijzigingen uiteen die ze wenst aan te brengen aan het Voorstel van Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (CRM) dat de netbeheerder (Elia Transmission Belgium nv, hierna: “Elia”) op 1 februari 2024 heeft ingediend (hierna: het “Voorstel van Werkingsregels”).

Alle wijzigingen die de CREG wenst aan te brengen aan de door Elia voorgestelde Werkingsregels zijn aangegeven in de gewijzigde versie van de werkingsregels als bijlage bij deze nota. De meeste van deze aanpassingen veranderen de regels niet, maar hebben tot doel de formulering ervan te verduidelijken. Die aanpassingen behoeven geen bijzondere toelichting en zijn bijgevolg niet in deze nota opgenomen. Bovendien werden bepaalde aanpassingen aangebracht op verzoek van Elia na de indiening van haar voorstellen.

Deze nota is enkel bedoeld om de aandacht van de marktspelers te vestigen op een bepaald aantal specifieke punten, en dit met het oog op de uitwerking van de eindbeslissing van de CREG met betrekking tot de Werkingsregels.

Ze werd door het directiecomité van de CREG tijdens zijn vergadering van 28 maart 2024 goedgekeurd.

1. OVER DE VERPLICHTING OM EEN RAADPLEGING TE ORGANISEREN

1. Artikel 7undecies, § 12 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: “de elektriciteitswet”) voorziet dat de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme door de CREG worden vastgesteld op voorstel van de netbeheerder die voorafgaand de marktspelers raadpleegt. Het is dus de netbeheerder die een raadpleging over het voorstel van regels moet organiseren. Die raadpleging werd georganiseerd tussen 1 december 2023 en 12 januari 2024.

2. Het voormelde artikel 7undecies vermeldt bovendien het volgende:

“De werkingsregels hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan de werkingsregels wijzigen of in de plaats van de commissie optreden indien deze in gebreke blijft de werkingsregels vast te stellen.”

Aangezien enkel de goedkeuring bij koninklijk besluit rechtsgevolgen verleent aan de Werkingsregels volgt hieruit dat de beslissing van de CREG tot vaststelling van deze regels op zich geen dergelijke gevolgen heeft. Met andere woorden, de beslissing van de CREG is geen beslissing in de juridische zin van het woord, aangezien zij geen bindende kracht heeft. Hieruit volgt dat tegen deze beslissing geen beroep kan worden ingesteld bij het Marktenhof. Het Marktenhof heeft in een arrest van 9 mei 2018 reeds geoordeeld dat een akte van de CREG dwingende rechtsgevolgen moet hebben om voorwerp te kunnen uitmaken van een beroep met toepassing van artikel 29bis van de elektriciteitswet¹.

¹ Marktenhof, arrest 2017/AR/2099, in zaak EPEX SPOT.

3. De verplichting voor de CREG om vooraf een raadpleging te organiseren vloeit voort uit artikel 23, § 2bis van de elektriciteitswet. Deze bepaling voorziet het volgende:

"§ 2bis. De commissie geeft een volledige motivering en verantwoording voor haar beslissingen om de jurisdictionele toetsing ervan mogelijk te maken.

De regels die van toepassing zijn op deze motiveringen en rechtvaardigingen, worden nader omschreven in het huishoudelijk reglement van het directiecomité, onder meer rekening houdend met de volgende principes:

- in de motivering wordt het geheel van de elementen opgenomen waarop de beslissing gesteund is;

- de elektriciteitsondernemingen hebben de mogelijkheid om, vooraleer een beslissing die hen betreft wordt genomen, hun opmerkingen te laten gelden;

- het gevolg dat aan deze opmerkingen wordt gegeven, wordt gerechtvaardigd in de eindbeslissing;

- de akten met een individuele of collectieve draagwijdte die worden aangenomen in uitvoering van haar opdrachten alsook iedere voorbereidende akte, expertiseverslag, opmerking van de geconsulteerde partijen die ermee samenhangen worden gepubliceerd op de website van de commissie, met inachtneming van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens en/of gegevens met een persoonlijk karakter." (onderlijning door de CREG.)

4. Ter uitvoering van deze bepaling heeft het huishoudelijk reglement van de CREG voorzien in de modaliteiten voor de organisatie van voorafgaande (openbare) raadplegingen. Het huishoudelijk reglement bevat onder andere de volgende bepalingen:

"Art. 33. § 1. Alvorens het een beslissing neemt, organiseert het directiecomité een openbare raadpleging, onverminderd de uitzonderingen bedoeld in afdeling 3 van dit hoofdstuk. Een openbare raadpleging gebeurt door het lanceren van de raadpleging op de website van de commissie.

§ 2. In alle gevallen niet bedoeld in § 1, in het bijzonder in het kader van andere akten dan beslissingen die het overweegt, zoals voorstellen, adviezen, aanbevelingen, studies, onderzoeken, rapporten, verslagen en richtsnoeren, kan het directiecomité raadplegingen, openbare en/of niet-openbare, organiseren. [...]" (onderlijning door de CREG.)

Artikel 2 van het huishoudelijk reglement voorziet bovendien het volgende:

"Onder "beslissing" of "beslissingen" wordt in hoofdstukken 3 tot 5 [²] (met uitzondering van de artikelen 39, 6°, en 43) en in artikel 23, § 1, begrepen de beslissing of beslissingen van het directiecomité bedoeld in de artikelen 29bis en 29ter van de elektriciteitswet en de artikelen 15/20 en 15/20bis van de gaswet, met uitzondering van de beslissingen van het directiecomité inzake overheidsopdrachten."

Zoals hierboven vermeld, is dit *in casu* niet het geval.

5. Uit het voorafgaande blijkt dat de CREG wettelijk gezien geen (openbare) raadpleging hoeft te organiseren vóór het nemen van een beslissing waarbij zij de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme vastlegt.

² Het hoofdstuk van het huishoudelijk reglement van de CREG met betrekking tot de voorafgaande raadplegingen is hoofdstuk 4.

De CREG vond het echter opportuun om de opmerkingen van de marktspelers te verzamelen over wijzigingen die zichzelf, of de minister van Energie, aan het Voorstel van Werkingsregels wenst aan te brengen.

2. UITEENZETTING VAN DE OVERWOGEN WIJZIGINGEN

2.1. ANTICIPATIE OP VERANDERINGEN IN DE WET- EN REGELGEVING

6. Het ontwerp van Werkingsregels wilde op zes punten anticiperen op wijzigingen in de wet- en regelgeving of van technische voorschriften die in het ontwerp van het CRM worden overwogen. Het gaat om:

- i. de invoering van de Y-2-veiling;
- ii. de regels betreffende de dynamische toewijzing van het volume dat noodzakelijk is om de piekcapaciteit gedurende minder dan 200 uur per jaar te dekken;
- iii. de gedeeltelijke vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting voor de Capaciteiten zonder Dagelijks Programma in het kader van een gedeeltelijke activering;
- iv. de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting voor de vraagrespons (sectie 12.3.2);
- v. de deelname van Rechtstreekse en Onrechtstreekse Buitenlandse Capaciteiten (hoofdstuk 17) ;
- vi. de deelname van Groepen Leveringspunten geconnecteerd aan een laagspanningsnet (sectie 5.2.3.1.5.)
- vii. de toekenning van meerjarencontracten aan bestaande capaciteiten met de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen tot het bekomen van een derogatie van de Intermediaire Maximumprijs (sectie 6.2.1.1.3.).

7. De organisatie van een Y-2-veiling is meer bepaald onderworpen aan de goedkeuring van een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de aanpassing van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (hierna het "koninklijk besluit methodologie) waarvan de inwerkingtreding ook aan de voorafgaande goedkeuring door de Europese Commissie is onderworpen.

Aangezien de eerste Y-2-veiling in 2025 is gepland, is de kwestie van de inwerkingtreding van voormelde bepalingen voor deze versie van de Werkingsregels echter niet aan de orde.

8. De regels betreffende de dynamische toewijzing van het volume dat noodzakelijk is om de piekcapaciteit gedurende minder dan 200 uur per jaar te dekken, zijn ook onderworpen aan de goedkeuring van het voormelde wetsontwerp en de inwerkingtreding van de aanpassing van het

koninklijk besluit Methodologie die ook afhankelijk is van de goedkeuring van de maatregel door de Europese Commissie.

Voor zover deze regels betrekking hebben op correcties die moeten worden aangebracht aan de vraagcurve nadat de Biedingen zijn ingediend, bepaalt het ontwerp van Werkingsregels dat deze correcties alleen zullen worden uitgevoerd als de voormelde wettelijke en reglementaire bepalingen uiterlijk op 1 oktober 2024 in werking treden.

9. De gedeeltelijke vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting voor de Capaciteiten zonder Dagelijks Programma in het kader van een gedeeltelijke activering ("Activeringsratio") is voorzien in deel 12.3.1.3.2 van het ontwerp van Werkingsregels. Dit systeem is onderworpen aan de inwerkingtreding van een geplande wijziging van artikel 23 van het koninklijk besluit Methodologie dat het volgende bepaalt: *"De eenheden in de capaciteitsmarkt zonder dagelijks programma die gedeeltelijk actief zijn, zijn gedeeltelijk vrijgesteld van de terugbetalingsverplichting wegens gerechtvaardigde gedeeltelijke onbeschikbaarheid, bepaald in verhouding tot hun activeringsratio zoals bepaald door de werkingsregels"*.

Voor zover de prijs van de Bieding kan afhangen van de toepassing van deze activeringsratio bepaalt het ontwerp van Werkingsregels dat de wijziging van het voormelde koninklijk besluit Methodologie ten laatste vijftien dagen vóór de uiterste datum voor het indienen van de Biedingen in werking moet treden opdat deze activeringsratio van toepassing zou zijn.

10. In verband met de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting die van toepassing is op de Vraagrespons stelt de CREG vast dat, hoewel de wettelijke basis voor een dergelijke vrijstelling in de elektriciteitswet is opgenomen, deze nog steeds het voorwerp moet uitmaken van een voorafgaande goedkeuring door de Europese Commissie en daarna van een invoering in het koninklijk besluit Methodologie.

Voor zover de prijs van de Bieding kan afhangen van het feit of de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting al dan niet wordt toegepast, voorziet het ontwerp van Werkingsregels dat de wijziging van het voormelde koninklijk besluit Methodologie ten laatste vijftien dagen vóór de uiterste datum voor het indienen van de Biedingen in werking moet treden opdat deze vrijstelling van toepassing zou zijn.

11. Met betrekking tot de bepalingen inzake de CMU's die beantwoorden aan de definitie van « bestaande capaciteit » in de zin van het Koninklijk Besluit « Investeringsdrempels » die geklasseerd werden in de Capaciteitscategorie verbonden met een Capaciteitscontract die maximaal acht Leveringsperiodes dekt, en die eveneens een derogatie van de IPC hebben bekomen (secties 6.2.1.1.1. en 6.2.1.1.3.), is hun toepassing onderworpen aan de inwerkingtreding dan de bepalingen die er de basis van vormen in de Koninklijke Besluiten "Methodologie" en "Investeringsdrempels", die zelf onderworpen zijn aan hun goedkeuring (impliciet of expliciet) door de Europese Commissie.

12. De deelname van onrechtstreekse Buitenlandse Capaciteiten aan het Belgische CRM is onderworpen aan de inwerkingtreding van een koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 7*undecies*, § 8, 3° van de elektriciteitswet.

Sectie 17.3 van het ontwerp van Werkingsregels voorziet bijgevolg dat dit deel enkel van toepassing is als het voormelde koninklijk besluit van kracht is op het moment dat de Werkingsregels worden goedgekeurd.

13. Volgens de resultaten van een openbare raadpleging die Synergrid heeft gelanceerd, vereist tenslotte de toepassing van de bepalingen die de deelname van Groepen Leveringspunten geconnecteerd aan een laagspanningsnet mogelijk maken, de aanpassing van bepaalde technische voorschriften. Anders lijkt deze deelname niet haalbaar.

Paragraaf 94 van het ontwerp van Werkingsregels voorziet bijgevolg het volgende: *“de deelname van Groepen Leveringspunten geconnecteerd aan een laagspanningsnet aan de Prekwalificatieprocedure is onderworpen aan de voorwaarde van publicatie, ten laatste op 1 juni 2024, van een individuele verklaring van elke DSO of een gemeenschappelijke verklaring via Synergrid volgens dewelke de toepasselijke technische voorschriften werden bijgewerkt om deze deelname mogelijk te maken.”*

2.2. CORRECTIES VAN DE VRAAGCURVE

2.2.1. Behandeling van biedingen van buitenlandse capaciteiten geselecteerd tijdens de Pre-Veriling

14. Het Voorstel van Werkingsregels voorziet in sectie 6.3.1.1. in een neerwaartse volumecorrectie van de Vraagcurve met onder meer :

"...

- voor elke grens waarvoor een Pre-Veriling georganiseerd werd, het volume van de Vraagcurve van de Pre-Veriling, verminderd met het maximumvolume dat kan worden geselecteerd uit alle biedingen met de status "ingediend" op de uiterste termijn voor de indiening van Biedingen vermeld in § 301 met betrekking tot Buitenlandse CMU's gevestigd in het buitenland over deze grens.

..." (7de aandachtsstreepje)

15. Een belangrijke assumptie hierbij dat deze neerwaartse volumecorrectie dient begrepen te worden in de veronderstelling dat in de instructie van de Minister (MB van 31/03/2024) of bij het veilingproces één enkele volumeparameter voor punt A en B (die samenvallen bij de Y-1-veiling) wordt vastgelegd. Deze volumeparameter zou dan bepaald zijn als de som van de volumeparameter voor de binnenlandse vraagcurve³ en de Maximale volumes voor capaciteiten in de aangrenzende regelzones⁴.

16. De neerwaartse volumecorrectie van de Vraagcurve, komt overeen met een volume dat niet kan worden ingeboden en waarvan de bijdrage tot de bevoorradingszekerheid als impliciet wordt beschouwd. De CREG gaat akkoord met deze neerwaartse volumecorrectie, en de impliciete bijdrage tot de bevoorradingszekerheid van de volumes per grens, die overeenkomen met het verschil tussen de MEC en het volume dat na de Pre-veiling als "ingediend" wordt beschouwd.

17. De CREG meent evenwel, dat dergelijk clearingproces, waarbij de volumeparameter van de uiteindelijke vraagcurve voldoende groot is om zowel de nodige binnenlandse capaciteit als de deelnemende buitenlandse capaciteiten met status "ingediend" te kunnen contracteren, aanleiding kan geven tot het contracteren van meer capaciteit dan nodig indien een gedeelte van de buitenlandse capaciteiten niet voldoende competitief zijn ten aanzien van de Belgische capaciteiten. Het contracteren van meer capaciteit dan nodig resulteert vanzelfsprekend in een hogere kost. Met het oog op het respecteren van de vereiste om het capaciteitsvergoedingsmechanisme te organiseren tegen de laagst mogelijke kost, stelt de CREG voor om bij deelname van de buitenlandse capaciteiten geen directe competitie tussen binnenlandse en buitenlandse capaciteiten te voorzien tijdens de clearing van de veiling.

De CREG stelt een proces in twee stappen voor. Een eerste stap bestaat erin om bij de bepaling van de volumeparameter van de vraagcurve enkel rekening te houden met de nood aan binnenlandse capaciteit en bij de clearing van de veiling enkel rekening te houden met binnenlandse capaciteiten. In

³ Zie voorstel (C)2734 van 1 februari 2024, namelijk 3336 MW.

⁴ Zie voorstel (C)2734 van 1 februari 2024, namelijk MEC NL = 976MW en MEC D = 284 MW.

een tweede stap worden alle biedingen van buitenlandse capaciteiten met status "ingediend", die lager liggen dan de Biedprijs van de hoogst geselecteerde bieding in de eerste stap, en die met andere woorden competitief zijn met de binnenlandse capaciteiten, ook geselecteerd.

Het hierboven geschreven principe wordt vertaald in de werkingsregels door een neerwaartse correctie toe te passen gelijk aan de maximale toegangscapaciteit per grens waarvoor een pre-veiling werd georganiseerd. Verder werd in sectie 6.3.3.1.2. (Y-1 Veiling), toegevoegd dat ingediende Biedingen voor buitenlandse capaciteiten met een Biedprijs die lager ligt dan de hoogste Biedprijs van de geselecteerde Biedingen voor binnenlandse capaciteiten, eveneens worden geselecteerd.

2.2.2. Dynamisch rekening houden met het volume 200 uur

18. Het Voorstel van Werkingsregels voorziet in sectie 6.3.1.1. in een neerwaartse volumecorrectie van de Vraagcurve met onder meer :

" In het geval van een Y-4 Veiling, de gedeeltelijke verhoging van het volume gereserveerd voor latere Veilingen, in overeenstemming met artikel 11 § 5 eerste alinea van het Koninklijk Besluit "Methodologie". Deze verhoging is gelijk aan 50% van het volume dat gelijk is aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren per jaar heeft, zoals bepaald in het Ministerieel Besluit "Volume en Parameters" en wordt gereduceerd met het Biedvolume, gesommeerd over alle CMU's die het Standaard Prekwalificatieproces volgen en die capaciteiten bevatten die geen verplichting hebben om een Prekwalificatiedossier in te dienen zoals beschreven in artikel 7undecies, §, 8 al. 2 van de elektriciteitswet en aangevuld met de beschrijving in § 116, tweede alinea en waarvoor een Bieding wordt ingediend met een Duur van een Capaciteitscontract gelijk aan één Leveringsperiode. Voor Geaggregeerde CMU's wordt dit volume pro rata bepaald volgens de NRP's van de Leveringspunten die deel uitmaken van de CMU en die niet de bovenvermelde verplichting hebben om een Prekwalificatiedossier in te dienen. In het geval dat bepaald wordt dat de correctie kleiner is dan 0MW, wordt de correctie niet uitgevoerd."

Deze voorgestelde neerwaartse correctie houdt rekening met de wijziging van artikel 11, § 5, van het koninklijk besluit Methodologie, die ten vroegste in werking zal treden na de instructie van de Minister bedoeld in art. 7undecies, § 6, van de elektriciteitswet.

Het artikel 11, § 5, van het koninklijk besluit methodologie zal, door artikel 11, 5° van het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 april 2021, als volgt gewijzigd worden :

" ...

5° in paragraaf 5, wordt voor het eerste lid, twee leden ingevoegd, luidende:

« Bij de veiling, die vier jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt, berekent de commissie het volume dat moet worden gereserveerd en dat komt overeen met vijftig procent van de capaciteit die nodig is om gemiddeld de totale piekcapaciteit gedurende minder dan 200 draaiuren per jaar te dekken. Dit volume wordt gereserveerd voor de veiling die een jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt.

Bij de veiling die twee jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt, berekent de commissie het restvolume, namelijk de capaciteit die nodig is om gemiddeld de totale piekcapaciteit gedurende minder dan 200 draaiuren per jaar af te dekken, verminderd met het volume van de capaciteiten dat bij de veiling die vier jaar voor de betreffende periode van capaciteitslevering plaatsvindt, zonder daartoe verplicht te zijn, zijn geprekwalificeerd en een bod hebben ingediend met het oog op het verkrijgen van een capaciteitscontract dat één periode van capaciteitslevering bestrijkt, en dat geen niet bewezen capaciteiten zijn. Als voor dezelfde periode van capaciteitslevering het gereserveerde volume dat de commissie bij de veiling vier jaar vóór de periode van capaciteitslevering heeft berekend, groter is dan

het restvolume, past de commissie het te reserveren volume aan door het vast te stellen op vijftig procent van het restvolume.

...”

Voor de Y-4-Veiling in 2024, houdt deze instructie echter rekening met een gereserveerd volume voor de Y-1 -Veiling dat overeenkomt met 100% van het volume van de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren per jaar heeft. Bijgevolg dient er in de Y-4 veiling een opwaartse (in plaats van een neerwaartse) volumecorrectie voorzien te worden.

2.3. CORRECTIES VOOR DEELNAME AAN FREQUENTIEGERELATEERDE ONDERSTEUNENDE DIENSTEN EN REDISPATCHING SERVICES

19. In sectie 9.4.3.2.1. houden de Werkingsregels die Elia heeft voorgesteld enkel rekening met de deelname aan Frequentiegerelateerde Ondersteunende Diensten en Redispatching Services als de Capaciteitsleverancier zich voor deze diensten heeft geprekwalificeerd.

Rekening houdend met het feit dat de capaciteiten door Elia zijn geprekwalificeerd voor de diensten die aan haar worden aangeboden, vindt de CREG dat deze kennisgeving overbodig is en dat het aan Elia toebehoort om de overeenstemming te maken tussen de Leveringspunten die aan het CRM deelnemen en de capaciteiten die zij voor deelname aan de frequentiegerelateerde Ondersteunende Diensten en de Redispatching services heeft geprekwalificeerd. De Werkingsregels werden bijgevolg aangepast.

2.4. TERUGWERKENDE KRACHT

20. Als gevolg van een wijziging van 30 mei 2023 werd de volgende bepaling toegevoegd aan artikel 7undecies, § 12 van de elektriciteitswet:

"De bepalingen in de opeenvolgende versies van de werkingsregels zijn van toepassing op capaciteitsleveranciers die op het tijdstip van hun inwerkingtreding reeds een capaciteitscontract hebben gesloten, met uitzondering van de door de commissie of de Koning aangeduide nieuwe bepalingen die van dien aard zijn dat, indien de capaciteitsleverancier er op het tijdstip van het uitbrengen van zijn bieding kennis van had gehad, hij redelijkerwijs geen of een wezenlijk ander aanbod zou hebben gedaan. Deze uitzondering geldt niet voor nieuwe bepalingen waarvan de toepassing op capaciteitscontracten die op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze nieuwe bepalingen reeds zijn gesloten, noodzakelijk is om het contractuele evenwicht te herstellen dat als gevolg van een plotselinge crisis op de energiemarkt is verbroken."

21. Met toepassing van deze bepaling bevat bijlage 18.8:

- de lijst van de bepalingen van versie 1 van de Werkingsregels die van toepassing blijven op de Capaciteitscontracten afgesloten in het kader van de Veiling 2021 (met inbegrip van de bijkomende toewijzing uit 2022);
- de lijst van de bepalingen van versie 3 van de Werkingsregels die van toepassing blijven op de Capaciteitscontracten afgesloten in het kader van de Veiling 2023;
- en gelijklopend de lijst van bepalingen van versie 4 van de Werkingsregels die niet van toepassing zijn op de Capaciteitscontracten afgesloten in het kader van de Veiling 2021 en/of de Capaciteitscontracten afgesloten in het kader van de Veiling 2023.

Aangezien er geen enkel contract is afgesloten tijdens de Veiling 2022 is de kwestie van de toepassing van de nieuwe regels niet aan de orde.

Alle andere bepalingen van de (nieuwe) Werkingsregels zijn van toepassing op de lopende Capaciteitscontracten.

2.5. CO₂-EMISSIEDREMPELS

22. De FOD Economie heeft de tekst in Bijlage A.6. opgesteld. In de Franse versie van het Voorstel van Werkingsregels werden de emissiedrempels die van toepassing zijn op de Y-1-veiling van 2024 niet vermeld. Ze werden toegevoegd op vraag van de FOD Economie.

2.6. LAAGSPANNINGSLEVERINGSGROEPEN

2.6.1. Statuut van Additionele CMU

23. In sectie 5.2.3. wordt het volgende vermeld:

“Een CRM-Kandidaat die Capaciteiten geconnecteerd aan een laagspanning net wil prekwalficeren, moet deze Capaciteiten als Additioneel prekwalficeren door de Standaard Prekwalficatieprocedure of als Niet-bewezen door de Specifieke Prekwalficatieprocedure te volgen.”

24. De CREG vindt dat deze regel in strijd is met de definities van Bestaande Capaciteit en Additionele Capaciteit en dus niet voldoet aan het principe van een gelijke behandeling van Leveringspunten. Een Bestaand Leveringspunt op laagspanning verplichten om het additioneel statuut aan te nemen, betekent immers dat de CMU waarvan het deel uitmaakt een Additionele CMU zou worden, waardoor die verplicht zou zijn de aanvullende procedure te doorlopen om van het statuut van Additionele CMU over te schakelen naar Bestaande CMU.

Deze ongerechtvaardigde verzwaring van de procedure is volgens de CREG een rem op de deelname van de Leveringspunten aangesloten op de laagspanningsnetten aan het CRM.

Deze paragraaf werd dan ook geschrapt.

2.6.2. Overeenstemming met de reglementering inzake energieoverdracht

25. Aangezien Leveringspunten op laagspanning momenteel zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van de regels die de energieoverdracht organiseren⁵ zijn enkel marktsituaties zonder energieoverdracht mogelijk. Deze uitzonderingen zijn de opt-out en pass-through regimes.

26. Om aan te tonen dat hij onder een van deze gevallen valt, moet de CRM-Kandidaat voor deze Leveringspunten ofwel een opt-out overeenkomst voorleggen die ondertekend is door de aanbieder van flexibiliteitsdiensten, de leverancier en hun respectievelijke BRP's, ofwel bewijzen dat de FSP, de leverancier en hun respectievelijke BRP's eenzelfde marktspeler zijn, of dat de eindafnemer voor dit Leveringspunt een contract met valorisatie van de afwijking met zijn leverancier heeft ondertekend.

⁵ <https://www.elia.be/nl/elektriciteitsmarkt-en-systeem/facilitering-van-de-elektriciteitsmarkt/energieoverdracht>

27. De CREG heeft bijgevolg tabel 2 aangevuld over de vereisten die van toepassing zijn op de Standaardprekwalificatieprocedure voor Leveringspunten op laagspanning en Laagspanningsleveringsgroepen.

2.7. FALLBACK, PROCEDURES

28. De door Elia voorgestelde Werkingsregels bevatten geen fallback procedures met betrekking tot de Toelatingsprocedure en de Preveilingprocedure. Deze procedures werden aan hoofdstuk 15 toegevoegd.

2.8. VERBETERINGEN DIE TEGEN 2025 MOETEN WORDEN AANGEBRACHT

29. De CREG heeft een aantal verbeteringen geïdentificeerd die aan de Werkingsregels van 2025 moeten worden aangebracht.

2.8.1. Deelname van onrechtstreekse Buitenlandse Capaciteiten

30. In sectie 9.4.3.2.1. en 17.3.1.2. verwijst Elia naar het besluit van ACER van 22 december 2020 (*Technical specifications for cross-border*) om de beschikbare capaciteit van de CMU's en de buitenlandse CMU's die aan verschillende CRM's deelnemen te bepalen. De CREG is van mening dat er in de volgende Werkingsregels nadere informatie moet worden aangebracht om de modaliteiten te verduidelijken van het in aanmerking nemen van deze deelname aan andere CRM's wanneer de lopende besprekingen met ACER en de buitenlandse TSO's afgerond zullen zijn.

2.8.2. Flexibele aansluitingen

31. In de Werkingsregels voorgesteld door Elia, wordt voor capaciteiten met een flexibele toegang beschouwd dat het flexibele deel van de capaciteit niet zal kunnen bijdragen tot de bevoorradingszekerheid en bijgevolg als opt-out OUT dient te worden beschouwd. De CREG meent dat de redenen voor toekenning van flexibele toegang zijn niet steeds dezelfde zijn. In sommige gevallen zijn de marktcondities die leiden tot een verhoogd congestierisico ook te verwachten op momenten van schaarste. In andere gevallen dragen net de marktcondities die leiden tot een verhoogd congestierisico, net bij tot de bevoorradingszekerheid. De vraag rijst in welke mate een flexibele toegang tot het net de bijdrage aan bevoorradingszekerheid in het gedrang brengt. In de gevallen dat de bevoorradingszekerheid niet wordt geïmpacteerd door de flexibele toegang, zou de betrokken capaciteit ook aldus dienen te worden in rekening gebracht bij de indeling van deze capaciteit als opt-out IN of OUT en bij correcties van de vraagcurve.

32. De CREG vraagt de CREG deze problematiek te onderzoeken en een oplossing voor te stellen in het voorstel van werkingsregels dat in 2025 wordt ingediend bij de CREG.

2.8.3. Vereiste om Laagspanningsleveringsgroepen op hetzelfde distributienet aan te sluiten

33. In sectie 3 van de Werkingsregels die Elia heeft voorgesteld, wordt “Laagspanningsleveringsgroep” als volgt gedefinieerd:

“Een verzameling Leveringspunten geconnecteerd op laagspanningsniveau die samen in de portefeuille van een zelfde FSP geaggregeerd worden om het minimale deelnameniveau opgelegd door artikel 7 Undecies, §8, alinea 1st, 2° van de Elektriciteitswet om deel te nemen aan het CRM te bereiken. Een Laagspanningsleveringsgroep kan enkel Leveringspunten bevatten die geconnecteerd zijn op laagspanningsniveau aan dezelfde DSO.”

De CREG vindt dat de verplichting om aangesloten te zijn op het laagspanningsnet van eenzelfde DNB een rem is op de deelname van deze Leveringspunten aan het CRM.

34. In haar consultatieverslag over de documenten flexibiliteit⁶ rechtvaardigt Synergrid dit als volgt:

“Een onderwerp dat ook besproken is in de contacten met stakeholders als onderdeel van de consultatie is de verplichting, voor CRM LV, dat alle punten binnen één delivery point group toebehoren aan dezelfde DNB. Dit wordt opgeworpen als een mogelijke barrière, aangezien deze beperking er niet is voor deelname aan aFRR LV. De netbeheerders wensen aan te geven dat dit verschil zijn oorsprong heeft in de verschillende modaliteiten van beide producten: zo voert de DNB een NRP-berekening voor de Delivery Point Group uit (wat neer komt op de groep leveringspunten) als onderdeel van het prekwalificatieproces, en deze berekening stoelt op historische 15' metingen van de betrokken Delivery Point Group. Ook tijdens de levering van de dienst is het de DNB die verantwoordelijk is voor het verzamelen en verwerken van de benodigde data. Deze verantwoordelijkheid is wettelijk vastgelegd en de bevoegdheden van iedere DSO zijn beperkt tot zijn regio (het uitvoeren van berekeningen op data van andere regio's valt hier niet onder). Dit proces is anders voor aFRR: de individuele punten worden aanzien als leveringspunten. De verantwoordelijkheid van de DNB stopt op deze hoogte. De groep van leveringspunten speelt enkel een faciliterende rol voor biedingen en aggregatie van data en het opmaken en beheren van deze groep is niet de verantwoordelijkheid van de DNB. . Het bovenstaande wil zeggen dat voor deze document release het verschil tussen beide producten, en dus de verplichting dat alle punten binnen een delivery point group toebehoren aan dezelfde DNB, behouden blijft. Dit neemt niet weg dat de netbeheerders bekijken welke oplossingen de deelname van punten op LS verder kunnen faciliteren.”

35. In overeenstemming met de Werkingsregels van het CRM wordt het Nominaal Referentievermogen per Leveringspunt bepaald volgens een van de twee methoden die worden beschreven in sectie 5.4.1. Het Nominaal Referentievermogen van de groep leveringspunten wordt verkregen door een eenvoudige som. Om deze barrière weg te werken zou het dan ook mogelijk moeten zijn om via de data flex hub de Nominale Referentievermogens die verschillende DSO's hebben overgemaakt, op te tellen.

⁶ [Consultatieverslag Documenten Flexibiliteit \(synergrid.be\)](#)

2.8.4. Design notes

36. Om de Werkingsregels beter te begrijpen vindt de CREG het nodig om te beschikken over de bijgewerkte design notes.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Ilse TANT
Directeur

Laurent JACQUET
Directeur

Sigrid JOURDAIN
Directeur

Koen LOCQUET
Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE

Capaciteitsvergoedingsmechanisme (CRM)

Ontwerp van werkingsregels (versie 4)

**Opgesteld door de CREG op basis van het voorstel van Elia van
1 februari 2024**